

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXIX. évfolyam 3. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat *

2022. március

A tartalomból:

4. A Szent Gellért iskola hírei

6. A Kommunizmus áldozatainak emléknapja

9. Népzenei koncert Bartók nyomában

19. Negyven éve egyesült Gyoma és Endrőd

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA HÁBORÚ ELLENES IMÁJA

Atyáink Istene,
nagy és teljes irgalmú,
mindenek Atyja.
Te a béke útjait tervezed,
és nem a szenvedését,
gyűlölöd a háborút
és elnyomod az erőszakosak büszkeségét.
Azért küldted fiadat, Jézust,
hogy a közelieknek és a távoliaknak
békét hirdessen
és minden fajú és származású embert
egyetlen családba gyűjtsön össze.
Halld meg fiaid és leányaid egyöntetű kiáltását,
az egész emberiség sürgető kérését:
Ne legyen többé háború,
visszafordíthatatlan kaland;
Ne legyen többé háború,
a szomorúság és erőszak útvesztője!

Máriával, Jézus anyjával együtt
újra és újra kérünk Téged:
Szólj a népek sorsáért felelősök szívéhez,
tartóztasd fel a bosszú és a számonkérés
logikáját,
Lelked által adj ösztönzést új megoldásokra,
nagylelkű és tisztességes gesztusokra,
a párbeszédre és a türelmes várakozásra,
amelyek gyümölcsözőbbek,
mint a be nem tartott háborús feltételek.
Add meg korunknak a béke napjait.
Soha többé háborút!
Ámen.

Önkormányzati

h í r e k

2022. február 10-én második fordulóban tárgyalta és fogadta el a Képviselő-testület az idei év költségvetését.

Az előző évek gyakorlatának megfelelően a 2022. évi költségvetés előkészítése a költségvetési koncepció összeállításával indult. A Polgármester által megfogalmazott célok és feladatok határozták meg a bizottságok és a testület javaslatait, döntéseit. A költségvetési koncepció tárgyalására benyújtott anyaghoz képest az alábbi, fontosabb változások kerültek beépítésre, mivel a január 14-én megjelent Magyar Közlöny tartalmazta azokat a Kormányrendeleteket, ami a települési önkormányzatok által biztosított, egyes közszolgáltatásokat érintő 2022. évi béremelésekhez nyújtott támogatás összegeit mutatta be. Január 19-én a Magyar Államkincstár közzölte az önkormányzatokkal az egyes feladatokra adott támogatásokat. A kiegészítő támogatás megítélt összege a feladatokhoz 113 millió Ft lett.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény 111 § (4) bekezdése kimondja, hogy a költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető, így ezen jogszabálynak való megfelelés érdekében, a költségvetés egyensúlyának biztosítása céljából felülvizsgálatra kerültek a bevételi források és ennek megfelelően a kiadások is.

Bevételek számbavétele:

Működési célú bevételek

Adatok E forintban

Megnevezés	2021. évi eredeti előirányzat	2022. évi terv
Állami támogatás	1.145.258	1.343.722
Közhatalmi bevételek	324.000	355.000
Saját működési bevételek	123.553	135.464
Működési célú pénzeszköz átvétel	556.227	665.326
Működési célú maradvány	76.177	86.543
Működési bevétel összesen	2.225.215	2.586.055

Felhalmozási célú bevételek

Adatok E Ft-ban

Megnevezés	2021. évi eredeti előirányzat	2022. évi terv
Felhalmozási bevétel	63.705	154.962
Felhalmozási célú finanszírozási bevétel	889.405	1.220.139
Felhalmozási bevétel összesen	953.110	1.375.101

Működési kiadások

Adatok E Ft-ban

Megnevezés	2021. évi eredeti előirányzat	2022. évi terv
Működési kiadás	2.225.215	2.586.055
személyi juttatás	604.568	746.015
munkaadókat terhelő járulékok	87.421	95.911
dologi kiadás	57.327	599.094
működési célú kiadás, pénzeszköz átadás, ellátottak pénzbeli juttatása	869.143	1.041.589
működési céltartalék	90.756	103.446

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2022.évi költségvetésének mérlege

adatok ezer forintban

Megnevezés	2021.eredeti	2022.terv
Működési bevétel összesen	2.149.038	2.499.512
Felhalmozási bevétel összesen	63.705	154.962
Tárgyvévi bevételek összesen	3.178.325	3.961.156
Működési kiadás összesen	2.225.215	2.586.055
Felhalmozási kiadás összesen	953.110	1.375.101
Tárgyvévi kiadás összesen	3.178.325	3.961.156
Összes hiány	0	0

A soron következő testületi ülésre február 24-én került sor, melyen 20 napirendi pontot vitattak meg a képviselők.

Döntés született az igazgatási szünet időpontjának elfogadásáról.

Törvényi rendelkezés szerint a Képviselő-testület a rendes szabadság kiadására igazgatási szünetet rendelhet el. A 2022-es üléstervezet szerint, júliusban rendes képviselő-testületi ülés nem lesz, így a nyári igazgatási szünet időpontja 2022. július 18. napjától augusztus 5. napjáig, a téli igazgatási szünet december 27. napjától december 30. napjáig javasolt.

A nyári igazgatási szünet ideje alatt az integrált ügyfélszolgálaton július 18. - július 22. napjáig és augusztus 1. - augusztus 5. napjáig, valamint a téli igazgatási szünet ideje alatt ügyfélfogadás nem lesz, azonban halaszthatatlan ügyekben – elsősorban az anyakönyvi ügyintézésnél-ügyelet tartására kerül sor. Az integrált ügyfélszolgálat 2022. évi utolsó ügyfélfogadási napja 2022. december 23.

Az Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa (Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya) meghatározta a 2022. évi, március 1. napjától fizetendő térítési díjakat az étkeztetés területein. Megállapítást nyert, hogy a jelenlegi szabályozás figyelembevételével, az elvégzett önköltség kiszámításánál a térítési díjak nem igényelnek módosítást. A Csárdaszállás és Hunya Községek Önkormányzatainak képviselő-testületei a hozzájárulásukat megadták, az intézmény vezetője erről tájékoztatta a bentlakókat.

Elfogadásra került a Hétszínvirág-Tüskevár Szolgáltató Non-profit Betéti Társaság beszámolója a 2021. évben végzett tanyagondnoki szolgáltatásról.

A beszámolóból megismerhettük a szolgáltató tárgyi, személyi feltételeit, illetve bepillantást nyerhettünk a szakmai munka tartalmába is. Fontos, nélkülözhetetlen feladatokat látnak el a szolgáltatáshiányos külterületi tanyás térségben, a hiányok enyhítésére. Az alapvető tárgyi feltétele a kisebb, áru- és személyszállításra egyaránt alkalmas gépjármű. A tanyagondnok feladatai közé tartozik a meleg étel házhozszállítása, közreműködik a házi segítségnyújtásban, segíti ott élőket az egészségügyi ellátáshoz való juttatás biztosításához, szállítja az óvodás és iskoláskorú gyerekeket és tevékenyen részt vállal a helyi közélet fejlesztésével kapcsolatos eseményekben, segíti az önkormányzati feladatok megvalósítását.

A beszámolóból megtudhattuk, hogy a Covid 19 járványügyi helyzet nagymértékben befolyásolta a feladatellátást. Különösen sok nehézségbe ütközött az időkorlát bevezetése miatt a bevásárlások lebonyolítása, illetve a kulturális programok megvalósítását is akadályozták a lezárások.

A képviselő-testület elfogadta a szolgáltató 2021. évi beszámolóját.

Beszámolót készítettek a kulturális és muzeális jellegű intézményeink. (Határ Győző Városi Könyvtár, Szent Antal Népház, Kálai Ferenc Kulturális Központ.) A beszámoló a megadott szakmai szempontrendszernek megfelelően készültek, valamint megismerhették a képviselők a 2022. évre szóló intézményi munkatervet is. Ezen kívül jóváhagyásra kerültek az intézmények működésével kapcsolatban egyéb dokumentumok is.

Megállapítható, hogy szinte minden intézményünk működésénél problémát jelent az alacsony létszám, de ennek ellenére is sikeresen valóultak meg a különböző nyertes pályázatok, tervezett programok

A koronavírus járvány okozta zárva tartás alatt a könyvtár felkészülten látta el a lakossági igényeket, hiszen folyamatosan tartották a kapcsolatot a használókkal a honlapon és közösségi oldalakon keresztül. Ebben az időszakban végezték el a selejtezést, raktárrendezést, beszerzésre került a használók számára előnyösebb IKR. Ez

teszi lehetővé, hogy távoli eléréssel hosszabbítsanak, előjegyezhesenek, félre tetethessenek dokumentumokat. Létrejött a múzeumi OPAC, létrehozták a Gyomaendrődi Digitális Archívumot. Elhelyezésre került a település értékeit bemutató információs terminál a könyvtárban, melynek feltöltése elkezdődött. Ezek a fejlesztések pályázati források segítségével valósultak meg. A lezárás ellenére is tartalmas programok helyszíne volt a könyvtár, a járványügyi szabályok betartására is ügyelve.

A Szent Antal Népház beszámolója alapján megismerhettük a 2021. év működésével kapcsolatos nehézségeket, a megvalósult programokat és a személyi változásokat is. A covid járvány miatt megfogyatkoztak a közösségi rendezvények és az online térbe kerültek a kapcsolattartások. A honlapon próbáltak tájékoztatást nyújtani az intézmény aktuális szabályairól, a járványelleni védekezésről. A nyitás május közepén megtörtént, a rendezvények megtartásra kerültek. Nagy érdeklődés volt a sütőházas, kemencés bemutatókra, a gasztrobemutatókra, a gyermekprogramokra a tudományos előadásokra. Közös rendezvény keretében valósult meg a Debreceni Egyetem Konfucius intézetével a kínai kulturális nap a Népházban.

A beszámolóját a Kállai Ferenc Művelődési Központ is elkészítette, melyből megtudhattuk, hogy a covid járvány miatt fél évig zárva voltak, de a városi ünnepek, a nemzeti ünnepek szűk körben, a törvényi elvárások betartásával megrendezésre kerültek a lezárás ideje alatt. A rendezvények szüneteltetése alatt a kisebb helységeket kifestették, de megtörtént a kárpitok frissítése, tisztítása is, illetve a leltározás, selejtezés. A Kállai Ferenc Művelődési Központ is megjelent az online térben és sikeresen került megvalósításra ebben a formában néhány programjuk. Voltak olyan nyertes pályázataik az intézménynek, amelyek átütemezésre kerültek, de a későbbiek folyamán ezek is megvalósulnak. Az Erzsébet-ligeti Lombkorona sétány látogatottsága az elmúlt évhez képest megduplázódott, amely mutatja a belföldi turizmus és a szabadtéri elemek előretörését. Sajnos ezek az elemek rongálódnak leginkább, mivel ki vannak téve a vandalizmusnak, amelynek javítása jelentős költséget is jelent.

A Képviselő-testület megismerte és elfogadta a beszámolót.

Az Országos Sportegészségügyi Intézet azzal a kéréssel fordult az Önkormányzathoz, hogy térítésmentesen biztosítson sportorvosi rendelőt Dr. Magyar László részére. Hosszú ideig látta el Dr. Katona Piroska ezt a feladatot, de a doktornő befejezte ezt a tevékenységet, így a településen a sportorvosi ellátás szünetel. Dr. Magyar László újra indítaná a rendelőt március 1-től heti 4 órában. Az előzetes egyeztetések szerint lenne mód arra, hogy rendelőt biztosítsunk a Városi Egészségügyi Intézményben, melyhez a testület döntése szükséges.

A Képviselő-testület megtárgyalta és elfogadta az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi, és Esélyegyenlőségi Bizottság javaslatát és engedélyezte a kijelölt helyszínen a sportorvosi tevékenység beindítását Dr. Magyar László részére.

A Körösmenti Táncegyüttes Alapítvány az idei évben ünnepeli fennállásának 55. évfordulóját. Az évforduló emlékére táblát szeretne kihelyezni a Kállai Ferenc Művelődési Központ épületének belső falára. A Táncegyüttes az emléktáblával szeretne megemlékezni mindazokról, akik az együttes életében szervesen közreműködtek. Az emléktáblát 2022. május 20-21-én megtartásra kerülő jubileumi rendezvényen kívánják felavatni.

A Képviselő-testület hozzájárult az emléktábla elhelyezéséhez.

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

FELHÍVÁS

Tisztelt Városunk c. havonta megjelenő újság!

Ismét nagy tisztelettel kérem szülővárosom havonta megjelenő lapjának a „Városunk”. c. havonta megjelenő lap 2022. márciusi lapszámában megjelenő-információs segítségkérés közreadását.

*2006-ban jelent meg a „Hazáért és a szabadságért -előre! * Gyomaiak és Endrődiek a dicsőséges 1848-49-es szabadságharcban c. könyvem, majd 2010-ben került a kedves olvasóhoz a „Szarajevótól a trianoni békediktátumig * Román katonai megszállás Gyomán, Endrődön és Dévaványán 1919-1920 c. könyvem.*

Most 2022-ben új feladatot vállaltam: Dévaványa újrateremtésének 324. évfordulója és várossá válásának 24. évfordulójára készülő emlékkönyvem írásába.

Talán sokan tudják/ismerik, hogy Gyoma 1944. október 6-án szabadult fel a gyors orosz előre törésnek köszönhetően, és a fel nem robbantott közúti híd Dévaványa felé még aznap Dévaványa részére is elhozta a német megszállás alóli szabadságot, hisz a németek igyekeztek Kisújszállás, Karcag térségébe, ahol a német hadvezetés igyekezett a tervezett tankcsatát megvívni, amely 1944. október 14-19 között zajlott le.

De térjünk vissza a Gyomáról Dévaványára vezető közúti híd megmentésének körülményéhez/történetéhez.

Az 1977-ben megjelent Gyomai tanulmányok c. könyvben erről így szólt a történelmi tájékoztatott a 154. oldala, valamint Koós Ferenc: Dalékok Gyoma felszabadításának katonai történetéhez c. dolgozata adta *(Békési Élet 1977. évf. 3.szám)*

A híd felrobbantására a felsőbb német-magyar parancsnoki utasításra Radnai György tartalékos zászlós kapott parancsot. Ő jelölte ki a gyomai közúti híd felrobbantásáért felelős (irányító csoport) egység vezetője: Kun Lajos szakaszvezető volt. Családja ecsegfalvi volt, de Gyomán is éltek rokonai.

1944. október 6-7-re virradó éjszaka a németek fel akarták robbantani a közúti hidat. Kunék tiltakoztak ellene, mivel a hídon visszavonuló fogatolt magyar tűzerek voltak. A német tiszt ragaszkodott a robbantáshoz, válaszul viszont egy magyar tűzér tizedes lelőtte.

Az incidens után Kun Lajos leszerelte a gyújtófelszerelést, és ezzel megakadályozta a robbantást, majd kalandos úton megszökött.

A fenti, és a rendelkezésre álló információk alapján kérem:

- Kun Lajos gyomai és ecsegfalvi rokonait,
- Kun Lajos nagybátyját, és rokonságát,
- Szalóki Lajos és rokonságát,
- Rácz Lajos és rokonságát
- Bérczi József és rokonságát,
- és mindenki segítségét, aki információval bír a gyomai közúti híd megmentéséről.

Megköszönve a sok segítséget, elköszönök.

Tisztelettel és üdvözlettel:

dr. Ágoston Sándor történész - ny. középiskolai tanár

Elérhetőségem:

5510 Dévaványa, Eötvös J, u. 8.

Mobil: +36-30-675-2492

E-mail: agoston.sandor1946@gmail.com

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Általános iskolai egység

A **Lázár Ervin Program** minden általános iskolai diák részére tanévenként egy alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, muzeális intézmények, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét. Februárban iskolánk 8. osztályos tanulói a Nemzeti Táncszínházba látogathattak el e program keretében. A ma már kortárs néptánc műfajában is alkotó Duna Művészegyüttes előadásában a Puszták népe című előadást nézhettük meg. A társulat a hazai néptánc hagyomány hiteles, ugyanakkor nyitott és figyelemfelkeltő tolmácsolására törekszik, produkcióit egyszerre jellemzi a hagyományörzés és a művészi kísérletezés. A Puszták népe címet viselő előadás ihletadója és egyben központi témája is Ilyés Gyula azonos című szociográfiája. A táncszínházi előadás a puszták népének kemény sorsa mellett felmutatja mindazon értékeket is, amit a cselédek, zsellérek, béresek egyszerűen a létezésükből fakadóan megalkottak. Betekintést nyújtanak abba a különleges világba, amelynek megismerésére és művelésére tették fel életüket társulatak tagjai is. Az előadásban Ilyés Gyula szűkebb hazája, a Mezőföld tánc kultúrájának bemutatásán túl megjelennek Magyarország más tájegységein valaha cselédsorban élők táncai is, többek között a somogyi, a sárközi, a zalai, a felvidéki, a szatmári falvak és a Hortobágy lakóinak táncai egyaránt.

Nyolcadikos diákjaink is megnézték az előadást Budapesten 2022. február 10-én.

*

Az idei területi **Kazinczy versenyt** a Kis Bálint Általános Iskola rendezte meg 2022. február 9-én.

Eredményeink:

7-8. osztály - Kabai Léna Rebeka 3. helyezett

5-6. osztály - Varga Zoltán 2. helyezett

*

Torna Diákolimpia Országos Elődöntő

Tornászlányaink pénteken Kecskeméten a Torna Diákolimpia Országos Elődöntőjén vettek részt. A versenyen 31 csapat, azaz több mint 170 lány állt a tornaszerekhez.

Az I. korcsoportosok versenyében 5., a III. - IV. korcsoportosok versenyében 8. helyezést értek el a lányok.

I. korcsoport - A csapat tagjai: Benyó Liliána, Bujdosó Cintia, Feké Miléna, Karkusz Enikő, Kis Virág Anna, Tóth Mirtill

III. - IV. korcsoport-A csapat tagjai: Bujdosó Gréta, Hoffman Hanna, Simonyi Nóra, Tóth Kamilla

Gratulálunk LÁNYOKNAK!

Felkészítő: Gergely Orsolya!

Tornászaink

Tóth Csaba

Iskolánk tanulói a hétvégén - 2022. február 19-én - megrendezésre kerülő **Vajda Attila Régiós Fizikai Felmérő versenyen** kimagasló eredményeket értek el.

Tóth Csaba a dobogó legmagasabb fokára tudott állni, testvére **Tóth Dominik** 5. helyezést ért el.

A Tóth testvéreknek a felméről rövid és hosszabb távú futás, húzódzkodás, fekvőtámasz mellett különböző erőfelmérő gyakorlatokat kellett végrehajtani.

Gratulálunk a fiúknak és a felkészítő edzőknek, Kovács Gábornak és Kovácsné Kozma Diánának.

Bemutatkozik iskolánk új **szociális segítője, Erdélyiné Séllei Annamária.**

Fogadóórái:

Általános iskola: kedd 7.40-10.00

Gimnázium: szerda 10.00-12.00

A **farsangot** osztályonként tartottuk meg. Minden osztály szabadon dönthetett arról, hogy hogyan tölti február 25-én a péntek délutánt. Voltak, akik kártyáztak, volt jelmezes felvonulás, sütemény és

természetesen farsangi fánk és táncparty is.

Mindenki felszabadult játékban töltötte osztályával a délutánt!

TÁJÉKOZTATÓ AZ ISKOLAI SZOCIÁLIS SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Milyen problémával lehet segítséget kérni?

- ✦ Intézményhez köthető problémák pl.: szorongás, tanulási nehézségek, beilleszkedési problémák, motiválatlanság, konfliktus a gyerekek között, konfliktus a pedagógusokkal, magatartási problémák.
- ✦ Gyermeknevelési kérdésekben pl. önállótlanúság, együttműködési nehézségek, szülő-gyermek közötti konfliktus
- ✦ Családon belüli problémák pl. válás, veszteség, szerhasználat, anyagi nehézségek, szülők közötti veszekedések, bántalmazás

Óvodai és iskolai
szociális segítő tevékenység

Fogadóóra az iskolában Szerda 10-12

időpont egyeztetési lehetőségek:

☎ 06-20/259-9835 telefonszámon

✉ iskolaisegitok.eya@gmail.com

<https://www.facebook.com/annamaria.erdelyine.1>

Forduljanak hozzám bizalommal

Erdélyiné Séllei Annamária

Iskolai szociális segítő

Hogyan tud segíteni a szociális segítő?

- ✦ Egyéni tanácsadás, segítő beszélgetés,
- ✦ Tanácsadás a szülőknek a gyermeknevelés, a családi élet, iskolai problémák kapcsán
- ✦ Közvetítés a tanár-diák, szülő-gyermek, szülő-pedagógus kapcsolatban.
- ✦ Információnyújtás az elérhető szolgáltatásokról
- ✦ Szolgáltatásokhoz történő irányítása probléma jellegétől függően

SPORT

Elkezdődött a tavaszi szezon

A februári kora tavaszi időben útjára indult a labda a Megeyi I. osztályú labdarúgó bajnokság alapszakaszának még hátra lévő mérkőzésein. Öt fordulót játszanak még a csapatok és kialakul a rájátszás alsó és felső osztályának teljes mezőnye. A bajnokság vége felé, ahogyan fogyatkoznak a játéknapok az alapszakaszból, úgy fokozódik a külön verseny a felsőházi rájátszást jelentő első hat helyért. Az első helyezettet kivéve még hat csapatnak van esélye felkerülni, de közülük csak öten érhetnek célba. Ezek a csapatok azonos eséllyel rendelkeznek, ezért válik érdekessé a még hátra lévő néhány forduló. Ebből a versenyből már úgy látszik a Gyomaendrődi FC gárdája kiszállt az elmúlt hetek eredménytelen szereplése miatt.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2022. 02. 19. Gyomaendrődi FC – Szabadkígyósi SZSC 1 : 4

G.: Sebők M.

Jelenleg mindkét csapat az alsóház tagja, a saját nevelésű fiatalokra építő két gárda között ennek megfelelően tesztelhető feladat lesz a szezon nyitányán az egymás elleni párharc. Egyik keretben sem történt nagy átalakulás a téli szünetben, azonban a kígyósiak elvesztették házi gólkirályukat, ami hatással lehet a hátralévő mérkőzésekre. Kiegyenlített játékkal indult a mérkőzés, bár a vendégek ötletesebben járták a labdát, mégis a félidő közepén a hazaiak szereztek vezetést. Mindez nem befolyásolta a játék képét és a félidő második felében a kígyósiak két támadásukat is eredményesen zárták és megfordították a mérkőzés eredményét. A házigazdák a szünetet követően sem találták a megszokott játékukat, a vendégek frissebbek és kreatívabbak voltak. Ennek lett az eredménye az újabb két vendéggól, mellyel nem érdemtelenül vitték el a három pontot. Az egy-nullás hazai vezetés után a gyomaendrődi csapat teljesen szétesett, rengeteg hibával játszott, így a végig domináló vendégek teljesen megérdemelten nyerték meg a találkozót.

2022. 02. 26. Körösladányi MSK - Gyomaendrődi FC 9 : 0
G.: -----

A listavezető otthonába látogatott a fiatal gyomaendrődi csapat. A két gárda nem egy célért harcol, míg a sárréti együttes az osztály aranyvárományosa, addig a vendégek már csak alsóház jobb helyezéseért küzdhetnek. A listavezető előző heti teljesítménye is tekintélyparancsoló volt. A Ladányiak veretlenségi szériája már 18 hete tart és magabiztosan menetelnek céljaik megvalósítása felé. A teljes mérkőzést uralta a Körösladány, a vendégek inkább csak a védekezésre rendezkedtek be. A félidő elején még néhány kontrára futotta az erejükből, de a félidő közepétől már csak a védekezésre koncentráltak. Ennek megfelelően a hazaiak rengeteg helyzetet alakítottak ki a mérkőzés egészében. Ezekből az első félidőben három gól született, majd a szünet után még nagyobb lett a fölényük és újabb hat gólt szerezve kiütéses győzelmet arattak szurkolóik legnagyobb örömeire. A Körösladány ezen a hétvégén sem kegyelmezett soros ellenfelének, sorra termelte a gólokat, a vendégek igyekeztek, ennyire futotta az erejükből.

Fülöp Zoltán

A Kommunizmus Áldozatainak Emléknapja

Az Országgyűlés 2000. június 13.-i határozata értelmében február 25.-ét, a Kommunizmus Áldozatainak Emléknapjává avatta. Városunk is ezen a napon tartotta megemlékezését a gyomai Köztemetőben elhelyezett „Kommunizmus Áldozatainak” emlékművénél.

Kedd délelőtt alig néhány fő jelenlétében került sor a kommunista diktatúra áldozatainak emlékére rendezett megemlékezésre. Az ünnepi beszédben felidézésre került a múlt, elhangzott, hogy ezen a napon hurcolták el jogtalanul Kovács Béla országgyűlési képviselőt, a Független Kisgazdapárt főtítkárárt, mentelmi jogától megfosztva a Szovjetunióba, ahol kilenc évet raboskodott börtönökben és munkatáborokban. Letartóztatása szimbolikus dátum, mert ehhez a naphoz kötődik a totális diktatúra kezdete, amely csaknem ötven évig tartott és rengeteg áldozatot követelt.

Utassy József „Tüzek tüze” című versét Bula Boglárka tolmácsolta, aki a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium tanulója.

A rövid megemlékező műsor után Gyomaendrőd Város vezetése, a Német Nemzetiségi Önkormányzat, civil szervezetek és pártok főhajtással tisztelegtek, majd koszorút helyeztek el az emlékmű talapzatára.

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ ÉS HADIGONDOZÁS – 2. RÉSZ

A magyar történelemben a háborúban elesett vagy katonák ápolása és támogatása egészen a középkorig vezethető vissza. A modern hadviselés és a hadi eszközök megjelenésével, majd fejlődésével az adott ország intézményrendszereit új kihívások elé állították. A dualizmus időszakában jelentős változás történt a magyarországi hadigondozás történetében, mivel 1875-ben a LI. törvénycikk keretében született meg az a szabályozó első törvény, mely a közös hadsereg, haditengerészet és az Magyar Királyi Honvédség egyéneinek katonai ellátásáról rendelkezett. Az 1887. évi XX. törvénycikk rendelkezett az özvegyekről és árvák ellátásáról (hadsereg, haditengerészet, honvédség, népfölkelés tiszti és legénységi családtagjairól). Minden esetben a sebesülés és a rokkantság mértéke döntött az egyes ellátási formáról, ez vonatkozott az időskori ellátásra és a hozzátartozóinak jogosultságára, ezt az összetett és sokrétű feladatkört ekkor a Csonkított és Béna Katonákat Gondozó Bizottság látta el, elsősorban utókezeléssel. Az első világháború hatalmas katonai veszteségeinek következtében hamar hatalmas ellátásra szoruló tömeg jelent meg, így már korán fényderült a rendszer hiányosságaira.

A Magyar Királyi Rokkantügyi Hivatalt az első világháború második felében alapították, ahogy az Országos Hadigondozós Hivatalt is. Ezek a szervek három fontos szerepkörre fókuszáltak, melyek: a gyógyászati tevékenység, a járadékszolgáltatás és a polgári életbe való beilleszkedés, valamint ezeknek szociális támogatása. Az Országos Hadigondozó Hivatal ezeket a tevékenységeket teljes egészében igyekezett ellátni, azonban megvalósulni az ország első világháborús összeomlásának következtében a további szociális támogatás teljes kiépítése nem tudott. Ezekben az években szoros együttműködést folytattak a hivatal intézetei egymás között, melynek során felmérték a beutalt családok viszonyát, korábbi foglalkozást és a vagyoni helyzetét. Céljuk ezzel az volt, hogy lehetőség szerint a hadirokkantakat a régi munkájukba vagy ahhoz hasonló, kapcsolódó munkakörbe helyezték vissza.

Az első világháborút követő összeomlás és a Trianoni békeszerződés után, a hadigondozással kapcsolatos ügyek első körben a Népegészségügyi Minisztériumhoz került, majd később a Népjóléti és Munkaügyi Minisztérium látta el, ahol az összes nem hivatásos állományba tartozó rokkant katonák nyugellátása és az ezzel kapcsolatos ügyek intézése folyt. A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége, az 1920-as években a hadigondozottak érdekvédelme (társadalmi, gazdasági, erkölcsi, jogi) céljából alakult meg, de ingyenes jogvédelmet is biztosítottak az igénylőknek. Ezen hadirokkantak számára járadék, mesterséges testrészpótlás, gyógyászati segédeszköz, illetve ezek javítása volt biztosítva a szervezet segítségével. A hadigondozás elsődleges célja, hogy megélhetést biztosítson, valamint jövedelemszerzés megteremtését segítse elő. A Minisztérium az 1922-es években számos intézkedést hajtott végre, melynek keretén belül a járadékot biztosított hadigondozottak számára, de ez csupán csak a súlyos mértékben megrokkantak vagy a keresetképtelenek számára nyújtott egyfajta megélhetési formát, a többi esetben a kieső jövedelem kárpótlása volt az elsődleges. Még ez években adták át a Magyar Királyi Hadirokkant Otthont, mely 300 férőhelyével a hadirokkantak számára biztosított teljes körű ellátást.

Az első világháború esztendei alatt, majd azt követően is a hadigondozás folyamatai rendszertelenül folytak abból adódóan, hogy nem volt koordinálás a párhuzamosan működő szervek között. Ezt a folyamatot tovább mélyítette a háború okozta gazdasági válság, mely csak tovább nehezítette a hadigondozottak támogatását, melynek összege csekély mértékre csökkent, hiszen egy rendszeres és folyamatos juttatásra számítottak az igénylők. A Magyar Hadirokkantak és Hadviseltek Országos Pártja 1927 folyamán összesen egy 10 pontban összeszedve kérelemmel fordult egyes vármegyék

alispánjaihoz és az államrendőrségi hatóságokhoz, azzal kapcsolatban, hogy elősegítse a háború károsultjainak anyagi támogatását, azonban ez a felhívás nem talált befogadó közeget.

A hadigondozottak törvényi szabályozásának tekintetében jelentős mérvű változás 1933. július 1-től lépett életbe a „hadirokkant törvény”, ez az 1933. évi VII. törvénycikk szabályozza a hadirokkantak és hadigondozottak ellátását. A törvénycikk hatására a hadigondozottak ellátásában alapvető változásokat következett be, ezek voltak: a járadéksegély, a járadékmgváltás, a temetési segély, a gyógyászati ellátás, a rokkantotthoni ellátás, az új életpályára való kiképzés, nevelőintézeti ellátás és ösztöndíj. Ezen felül további kedvezményeket is biztosítottak az érintettek számára. Az ország hadigondozottjainak ellátásában további nehézségek okozott az, hogy közel 220 ezer fő hadigondozottat tartott nyilván és kapott ellátást országos szinten, valamint a békeszerződésben foglaltak kifizetése, a gazdasági válság és a pénzromlás nehezítette az érintettek támogatását. Az ellátásban részesülést tovább nehezítette az, hogy számos kormány- és miniszteri rendelet állt fenn, ami egyfajta jogbizonytalanságot hozott létre és ennek révén fennakadásokat okozhatott az egyes eljárási folyamatokban. A hadigondozottak ügyének rendezése abból a szempontból sikeres volt, hogy a világgazdasági válság okozta nehézségek közepette is olyan előnyökhöz és kedvezményekhez jutatta a rendszer a hadigondozottakat, hogy az életben „boldogulni” tudtak.

Az első világháborús hatalmas embervesztéseinek következtében a jogi és szociális rendszer is kénytelen volt reagálni. A hadigondozottak ellátása és segítése folyamatos volt a háború kitörésétől, de széleskörű jogi szabályozás, a történelmi események következtében, csak az a világháborút követően tudott megvalósulni. Az 1933-as év tekinthető mérföldkönek, amikor is az országban a hadigondozás az eddigi helyett egy megfelelő jogi keretet kapott. Az első világháborút követően megynkben az 1930-as évek elején összesen 2800 hadirokkantat, 3000 hadiözvegyet és 1940 hadiárvát tartanak nyilván. Településünk esetében Gyomán 170 hadirokkant, 69 hadiözvegy, 32 hadiárva, addig Endrődön 183 hadirokkant, 84 hadiözvegy és 69 hadiárva volt nyilvántartásba véve. Márkus György által szerkesztett és 1934-ben megjelent vármegye monográfiájában Gyomán 149, addig Endrődön 155 fő hadirokkantat közölnek. A cikksorozat következő részében azt szeretném bemutatni, hogy településünkön az első világháború és az azt követő évek után hány és milyen jellegű támogatással fordultak az egyes hivatalokhoz és milyen juttatásokhoz jutottak az igényeltek.

A kutatás az INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM ÜNKP-21-3 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.”

Dávid Benjámin

Felhasznált szakirodalom:

Karika Tímea: Az első világháborús hadigondozás Magyarországon – Karika Tímea: *Az első világháborús hadigondozás Magyarországon – 1. rész.* https://nagyhaboru.blog.hu/2020/08/19/az_első_világhaborus_hadigondozas_magyarorszagon_1_rez

Márkus György (1936): *Békés vármegye.* Budapest, Békésvármegye Monográfiájának Szerkesztősége és Kiadóhivatala. 274., 282.

Oroszlány Gábor (szerk.): *Békés vármegye tíz éve. 1918-1928.* Orosháza, Orosházi Friss Újság könyvnyomda könyvnyomda és lapkiadóvállalat, 1929. 119.

Suba János: Az országos hadigondozó hivatal. In *A Hadtörténelmi Múzeum Értésítője 12. Acta Musei Militaris in Hungaria.* 2011. 177-184.

Szilágyiné Heinrich Andrea: a hadigondozás törvényi szabályozásának változásai Magyarországon. In *Publicationes Universitatis Miskolcensis, Sectio Juridica et Politica, Tomus XXXV.*, 2017. 30-54.

Sztánó Zsuzsanna– Mihók Sándor: Hadigondozás Magyarországon az első világháborút követően. In *Honvédségi szemle.* 142. évf. 3. sz. 2014. 132-139.

Az MKPK körlevele a 2022. évi nagyböjti tartós élelemiszer gyűjtésről

Kedves Testvérek!

Idén újra meghirdetjük a nagyböjti irgalmasság gyakorlásának ősegyházi hagyományát, amikor arra biztatjuk a híveket, hogy hozzák el a szentmisékre tartósélelmiszer-felajánlásukat a rászorulóknak számára és tegyék a templomban az erre kijelölt helyre.

Az ősegyházi források közül Szent Pál apostolnak a korintusi egyházközösgben meghirdetett adománygyűjtését állítjuk példának, aki a jeruzsálemi keresztények megsegítésére biztatott.

„Ti mindenben kitűntök: a hitben, a szóban, a tudásban, minden buzgólkodásban és az irántunk táplált szeretetben; tünjetek ki tehát a jótékonykodásban is. Nem parancsként mondom, hanem mások buzgóságára hivatkozva szeretetetek őszinteségét akarom kipróbálni. Hiszen ismeritek Urunk, Jézus Krisztus jótékonyosságát. Noha gazdag volt, értetek szegénnyé lett, hogy szegénysége által meggazdagodjatok. Erre nézve tanácsot adok nektek, mert javatokra válik. Tavaly óta nemcsak, hogy megkezdtétek a gyűjtést, hanem őszinte szándékotokat is megmutattátok. Most hát gyakorlatban is hajtsátok végre, hogy a készséges akarattal tehetségetekhez mérten tetté váljon. Ha az akarat készséges, aszerint tetszik (az Istennek), amije van, nem aszerint, amije nincs. Nem azért kell gyűjteni, hogy mások megszabaduljanak a szűkségtől, ti meg bajba jussatok, hanem az egyenlőségért. Most az ő szűkségüket a ti bőségetek enyhíti, hogy majd az ő bőségük nektek szolgáljon szűkségetekben segítségül, s így (a javak) kiegyenlítődjenek. Az Írásban is az áll: „Aki sokat gyűjtött, nem bővelkedett, aki meg keveset, nem szűkölködött” (2Kor 8,7-15).

Kedves Testvérek!

Nagyböjti közös zárandokutunkon az Egyház így könyörög: *„Istenünk, minden irgalom és jóság forrása, te a böjtt, az imádságot és az irgalmas szeretet gyakorlása által gyógyulást adsz bűneinkre”* (Nagyb.3.vas.).

Immáron tizenegyedik alkalommal hirdetjük meg a nagyböjti adománygyűjtésben az irgalmas szeretet gyakorlásának ezt a formáját. Az bűnbánatunk és sajátos nagyböjti liturgikus imádságaink – mint a keresztúti ájtatosság – akkor lesznek gyümölcsözőbbek, ha az irgalmas szeretet gyakorlásáról sem feledkezünk meg.

Az újabb hullámokban visszatérő világjárvány következményeként családok kerültek nehéz helyzetbe, akiknek a Katolikus Karitászt mint Egyházunk hivatalos segítségnyújtója – igyekezett segítő kezét nyújtani. Gazdasági nehézségeket is hozott magával a járványveszély, munkahelyek szűntek meg és sokakat a létbizonytalanság rémképe is fenyeget. A Karitászt munkatársai, önkéntesei és alkalmi segítői is bekapoptak a családok, az idősek ajtaján és segítettek abban és úgy, amire éppen szükség volt. Gondoskodás indult el a bátrak lelkéből, ami egy nagy szeretetteljes összefogássá vált. Ennek a segítő szeretetnek ki kell tartania mindaddig, amíg a családjainknak szenvedést okoz a járványhelyzet. Szent Pál apostol figyelmeztet bennünket: *„Ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele”* (1 Kor 12,26).

Az elmúlt esztendőben már második alkalommal nem tudtuk teljességében megvalósítani a nagyböjti tartósélelmiszer-gyűjtést, mert éppen megkezdtük, de a vírus elleni védekezés következtében csak korlátozottan tudunk eljutni liturgiákra. Úgy tűnik, hogy most ez a veszély nem fenyeget bennünket, így még nagyobb buzgalommal vegyünk részt az adományok gyűjtésében. Ugyanakkor

Ukrajnában háborús helyzet van, sokan érkeznek menekültként Magyarországra, a kárpátaljai magyarság élelme is kifogyóban van. Ezért ebben az évben a tartós élelmiszergyűjtést ezekre a célokra fordítja a Katolikus Karitászt.

Tegyünk tanúságot az irgalmas szeretet gyakorlásáról az idei nagyböjttben is, és lehetőségeinkhez mérten tartósélelmiszerrel járuljunk hozzá a Katolikus Egyház segélyakciójához. Ezt megtehetik a jövő heti vasárnapi szentmiséken és az azt követő hétköznapokon, március 20-27 között.

A korábbi években meghirdetett gyűjtésünk eredményeképpen családok ezreit tudtuk segíteni azokkal a segélycsomagokkal, amelyeket a hívek adományaiból juttattunk el a rászorulóknak. Ha ezt mindannyian megtehetjük és legalább 1 kg adományt hozunk a templomba, újra nagyon sok családnak tudunk segíteni az irgalmas Jézus példáját követve. Most a határon túli magyarokkal és a hazánkba érkező menekültekkel tehetünk jót nagyböjttben. Telefonos adományvonalon is bekapcsolódhatunk a Karitászt segítő munkájába. Ha hívjuk a 1356-os telefonszámot, hívásonként 500 forinttal segítünk.

„Személyes szeretettel másokért.” Kérjük, hogy aki teheti, adója egy százalékával is támogassa a Katolikus Karitászt karitatív szolgálatát: a Karitászt Támogató Alapítványt. Köszönjük a szegényeknek szánt adományait. A legkisebb adománnyal is a felebaráti szeretet csodája valósul meg közöttünk. A templomainkban összegyűjtött élelmiszerek nemcsak táplálékot jelentenek, hanem üzenetet is hordoznak, a Gondviselő Isten kézzelfogható szeretetét a nélkülözhető családok számára.

Ferenc pápa a Szegénység elleni világnapra írt legutóbbi üzenetében így biztat bennünket:

„A Jézus által kinyilatkoztatott Isten arca a szegényekért aggódó és hozzájuk közel álló Atya arca. Jézus egész működése arról tanúskodik, hogy a szegénység nem a sors következménye, hanem az ő közöttünk való jelenlétének konkrét jele. Nem akkor és ott találjuk meg őt, amikor és ahol akarjuk, hanem a szegények életében, az ő szenvedésükben és nélkülözésükben, a gyakran embertelen körülmények között, amelyek között élni kénytelenek. Amint azt sohasem fáradok elismételni, a szegények az evangélium igazi hirdetői, hiszen ők voltak az elsők, akiket evangelizáltak, és akik meghívást kaptak arra, hogy osztozzanak az Úr boldogságában és az ő országában (vö. Mt 5,3). A szegények – bármilyen helyzetben és körülmények között éljenek is – evangelizálnak bennünket, mert lehetővé teszik, hogy mindig új módon fedezzük fel az Atya legigazibb arcvonásait.”

Szent Pál apostol buzdításával köszönjük meg mindenkinek a jóságát:

„Ha tehát kitartotok a jótékonykodásban, Istent magasztaljátok érte, mivel készségesen vallomást tettetek Krisztus evangéliumáról, és bőkezűségetekkel kifejezésre juttattátok a velük és a többiekkel való közösséget. Imádkoznak is majd értetek, és vágyódnak utánatok abban a tudatban, hogy Isten kegyelme bőségesen kiáradt rátok” (2Kor 9,12-14).

Budapest, 2022. nagyböjtt 2. vasárnapján

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia
(A körlevél felolvasandó nagyböjtt 2. vasárnapjának minden szentmiséjén.)

ESEMÉNYEK

2022. február 22.-én került sor annak a kiállításnak a megnyitójára, amelyet az Erkel Ferenc Kulturális Központ és Múzeum Nonprofit Kft., valamint a Kállai Ferenc Művelődési Központ közös szervezésében 2022. március 15. napjáig lehet megtekinteni. (Gyomaendrőd, Kossuth Lajos út 9.)

„Az eltemetett vár” elnevezésű vándorkiállítás második állomása Gyomaendrőd, amely az EMMI által támogatott Kubinyi Ágoston programnak köszönhető. A kiállítás nem titkolt célja, hogy felhívja a figyelmet Békés megye és a tágabb régió legismertebb középkori műemlékének, a gyulai várnak a kiállításaira. Ízelítőt kíván adni hazánk egyik legrégebben fennmaradt Zsigmond kori építészetet őrző téglaváráról, amelyet évente 100.000 látogató keres fel.

A gyulai vár eredetileg nem hadi szempontok szerint épült, hiszen a 15. század elején Gyula nem volt határvédő település. A 16. század derekán a törökök közeledtével, fokozatosan alakították át komoly hadipotenciával bíró végvárrá. Ekkor épült a téglavárat körülvevő palánkerődítmény, amely a Körösök mocsarai által védett sziget teljes területét elfoglalja.

A vándorkiállítás a 2015-2016-ban lezajlott kutatásokról, a geofizikai és régészeti eredményekről számol be.

A kiállítást megnyitotta Lehóczkiné Timár Irén alpolgármester, bemutatta Nagy Adrienn muzeológus.

A fotókat a Kállai Ferenc Művelődési Központ készítette

* * *

Az esti órákban a Békés Megyei Önkormányzat szervezésében a „Hagyomány, Érték, Közösség Békés megyében” című programsorozatra került sor, melynek keretében Szokolay Dongó Balázs és barátai előadása volt hallható. A népzenei koncert Bartók Béla Békés megyei népdal gyűjtéséből lett válogatva. A koncertsorozat egyik állomása volt Gyomaendrőd, amely a Kállai Ferenc Művelődési Központban került megrendezésre. A koncert nagy sikert aratott a népzene kedvelő közönség körében.

Lehóczkiné Timár Irén

BÉKÉS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT

Népzenei koncert

BARTÓK BÉLA BÉKÉS MEGYEI GYŰJTÉSE NYOMÁN

Szokolay Dongó Balázs és barátai

IDŐPONT:
2022. Február 22. 17:00

HELYSZÍN:
KÁLLAI FERENC MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
5500 Gyomaendrőd, Kossuth Lajos út 9.

A rendezvényen való részvétel **ingyenes**

SZÉCHENYI 2020

Magyarország KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

TOP-5.3.2-17-BSI-2018-00001
"Hagyomány, Érték, Közösség Békés megyében"

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat

Magyarország uniós kötelezettsége működtetni egy vidékfejlesztési hálózatot, amely közvetíti a vidékfejlesztési döntéseket a helyi szereplők felé, de e-mellett az alulról jövő kezdeményezéseket, mintaprojekteket is gyűjti vidékről. Az Agrárminisztérium feladata a hálózat működtetése, jelenleg ezt a feladatot egy háttérintézményén keresztül látja el, ez az intézmény a Herman Ottó Nonprofit Kft.

De lássuk részletesebben mi célja ennek a szervezetnek és hogyan épül fel:

A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH) célja a vidékfejlesztésben érintett kormányzati, önkormányzati és társadalmi szervezetek, szakmai testületek, gazdálkodó tevékenységet végző szervezetek információs és együttműködési hálózatba szervezése, és tevékenységük összehangolása a vidék társadalmi-gazdasági fejlődése, a felzárkóztatás, valamint a támogatási források hatékony felhasználása érdekében, továbbá az MNVH szolgáltatásainak széles körben történő hozzáférhetővé tétele. Az MNVH szolgáltatásainak igénybevétele regisztráció alapján lehetséges. Bármely személy vagy szervezet – ideértve az együttműködéseket, vidéki fejlesztéspolitikai szerveződések is – jogosult regisztrálni.

Az MNVH 4 fő szervezeti egységből épül fel az Elnökség felel a szervezet céljaiért és irányításáért, a Tanács az Elnökség munkáját szakmai tanácsadó szervként támogatja. A Tanács az MNVH javaslattevő, támogató szerepként segíti, hogy az MNVH céljairól, tevékenységéről, egyes programjairól az érintett személyek, szervezetek minél szélesebb körben értesüljenek. Véleményezi a cselekvési tervet, valamint a cselekvési terv végrehajtásáról szóló beszámolót, illetve javaslatot tehet az Elnökségnek a cselekvési tervben szereplő programokra. Az Állandó Titkárság az MNVH operatív szerve, a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. szervezeti egységként működik, és az alábbi feladatokat látja el: koordinálja az MNVH regisztrációját, ellátja a Tanács, és az Elnökség titkársági feladatait, és az ehhez kötődő adminisztrációt, információt közvetít a Tanács, az Elnökség és az MNVH regisztráltjai között, továbbítja a hozzá beérkező javaslatokat az Elnökség részére, kapcsolatot tart az MNVH szervezeti egységeivel és egyéb szakmai szervezetekkel, szervezi és ellátja az MNVH nemzetközi kapcsolataiból adódó feladatokat, különös tekintettel az EVH és az EIP-hálózat keretében folyó együttműködésekre, részt vesz a LEADER program végrehajtását támogató feladatellátásban, gondoskodik az EVH és az EIP-hálózat keretében folyó szakértői munka, és szakmai eseményeken elérhető, a regisztráltak számá-

ra hasznosítható információ terjesztéséről. A szervezet megyei szintű képviselőjét a Megyei Területi Felelősök látják el, Békés megyében Brlázs Róbert.

Az MNVH nagyon sok projekt finanszírozója, gyakran ötleadója is, csak néhány kiemelt projekt, amelyekről már a sajtóban biztos hallottak:

MUNKASZÜRET

Az Agrárminisztérium a COVID-19 helyzet enyhítéseként és egyik megoldásként, online platformot hozott létre, hogy az élelmiszer alapanyag előállítókat, és termelőket összekösse a potenciális munkavállalóikkal. <https://www.munkaszuret.hu/>

TERMELŐI KOSÁR

A kereslet és kínálat összekapcsolása érdekében az Agrárminisztérium, a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat bevonásával egy internetes platformot indított, amely hosszútávon kívánja segíteni a közvetlen termelői értékesítést. <https://www.termeloikosar.hu/>

TELEPÜLÉSFÁSÍTÁSI PROGRAM

Összesen 24 ezer sorfát igényelhetnek a 10 ezer fő alatti települések. Ezzel Magyarország legnagyobb belterületi fásítási programja valósulhat meg. <https://igenyles.orszagfasitas.hu/>

A tevékenységünk, mint látszik igen szerteágazó, néha talán nem is látványos, de itt vagyunk a megyében is. Nagyon sok Békés megyei rendezvény együttműködő partneriként vagyunk jelen, legyen az a Gyulai Pálinkafesztivál, Csabai Kolbászfesztivál vagy éppen a Gyomaendrődi Disznótoros és Böllérpálinka Verseny.

30 magyarországi projekt került fel eddig az Európai Unió Vidékfejlesztési Hálózatának oldalára, mint példa értékű projekt. A 30 közül már van egy békés megyei is, és a következő közzétételének dokumentációja is elindult.

Ha össze kellene foglalni egy mondatba mit is csinálunk, akkor azt kell mondjuk: Népszerűsítjük a vidéki életet! Reméljük egyre több ember dönt úgy, hogy vidéken marad, ott keresi a boldogulását!

Nagyszénás, 2022.02.18.

Brlázs Róbert
Békés megyei területi felelős

Közösen emlékeztünk meg a kommunizmus áldozatairól, Magyarország egy sötét korszakáról

Forrás: <https://www.kpe.hu/kozosen-emlekeztunk-meg-a-kommunizmus-aldozatairól-magyarország-egy-sötét-korszakáról/>

Kövér László Házelnök Úr részletes visszapillantást adott a kommunizmus legsötétebb időszakáról, amelyet a magyar nép elszenvedett.

Turi-Kovács Béla a KPE Elnöke személyes emlékeit idézte fel. Megemlékezett arról a hősiesség helytállásáról, amelyet a magyar asszonyok, anyák tanúsítottak.

Irodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Az OMart Kulturális Műhely 100. műsoros estje

Az elejéről kezdem. Valamikor 1975-ben (14 évesen) egy irodalmi körben találkoztam egy férfival (később kiderült: **a férfival**), Molnár Alberttel. Szellemes volt, gitározott, futballozott, verset írt. Elvárásolt. 1976 óta egymáshoz tartozunk. Ami mindig összekötött bennünket a kultúra - elsősorban a művészetek - és képviselőik iránti csodálat és tisztelet. Diplomákat szereztünk magyar, rajz, testnevelés, történelem és könyvtár (ezt mindketten) szakokon. Vezettünk itthon filmklubot, írtunk újságcikkeket, a Gyomaendrődi Ki kicsodába szócikkeket. Énekeltünk, verseltünk, konferáltunk kiállítás-megnyitókön, városi rendezvényeken. Alapító tagjai vagyunk a helyi kamarakórusnak. 2000-ben kiadtuk a férjem és Zsuzsa lányunk közös verseskötetét.

Mindig nagy álmodozók voltunk, de abból a fajtából, akiknél a terveket tett követi. 1986-ban belefogtunk egy családi ház építésébe, amit kettecskén (olykor egy-egy barát vagy családtag segítségével) három év alatt raktunk össze beköltözhetővé. (Befejezni még nem sikerült.) A három gyermekünk sok-sok barátját és rendezvényeink megannyi fellépőjét láttuk vendégül aztán az otthonunkban.

2004 júliusában elhatároztuk, létrehozunk egy könyvesboltot, bízva abban, hogy a bevételéből működtetni tudunk majd (a Honti Műhely Galéria mintájára) egy saját kulturális műhelyt rendezvényekkel, kiállításokkal. A könyvespolcokat tetőlécekből magunk készítettük el egy hónap alatt. Szeptember 16-án megnyitott a bolt, és november 19-én **Balogh Tamás Nemlétező dolgok** kötetének bemutatójával beindult a műhely is.

2005 novemberében megalakult a műhelyben a **Tűzmenedék** verséneklő együttes, akikkel 2006-ban és 2010-ben szerepeltünk a televízióban. Mi adunk helyet a **Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórus** próbáinak is. 2010-ben magyar kultúra napi rendezvényünk került be a tévébe, majd a Sári Zsuzsa által rólunk forgatott **Álomkövetők film** is. 2013-ban Gyomaendrődre hoztuk a négy napos **VI. InternetVers Fesztivált**. 2014-től **beiskolázási könyvtalványt** teszünk a ballagó óvodások tarisznyájába. Bekapcsolódtunk a **Zenebölcsi** programba. 2020-ban átköltöztünk a **saját épületünkbe**. Ez év januárjától valóra váltottuk régi álmunkat, az **olvasókört**.

Valójában sohasem gondoltunk bele, mit indítottunk el, csak próbáltuk élvezni a pillanatok nyújtotta örömeit. Egy idő után szembesültünk azzal, hogy valami olyasmibe fogtunk, amiből bajos kihátrálni. Pedig sok nehéz helyzet adódott a mi életünkben is, melyek miatt többször fontolgattuk a befejezést: gyermekeink tanulmányai, életkezdési nehézségeik, unokáink születése;

családtagok betegsége és halála; munkanélküliség, munkahelyváltások.

Valami mégis hajtott bennünket tovább. Egy kedves bejegyzés a vendégkönyvbe, egy biztató mosoly, ölelés. Köszönő levelek, barátságok. Felkérések, megkeresések, ötletek. Tizenhét év alatt 99 rendezvényt és 62 kiállítást szerveztünk. Közeledve a 100.-hoz elhatároztuk: azt az estét lefoglaljuk, és számvetést készítettünk. Úgy lépünk be a „nagykorúságba”, hogy végigutazunk az eltelt éveken.

A felkészülés heteiben különös lebegéssel éltük újra a régi eseményeket. Mennyi új kapcsolat-, mennyi szívét melengető élmény-, mennyi értékes ismeret birtokába jutottunk. Át tudjuk-e mindezt úgy tekinteni, hogy ne legyen hosszú és unalmas. Ha válogatunk, mit hagyjunk ki? Minden esemény fontos volt a maga idején. Végül megemlékeztünk mind a 99-ről egy vetítéses, anekdotázós, zenés felolvasással. Még egy harminc képből álló kiállítást is sikerült összehoznunk jelesebb vendégeink portréiból. Velünk voltak ezen a „kiránduláson” régi kedves barátaink: Cserenyecz Éva, Polányi Éva és a Tűzmenedék együttes. A vetítésben Kabai Rebeka Léna segített.

Izgultunk. Vajon mennyien jönnek el majd? Elég változatos lett-e a műsor? - Első megkönnyebbülés: megtelt a terem. A második: láttuk, sikerül az érdeklődést és a jó hangulatot fenntartani. És a harmadik: azóta is folyamatosan érkeznek a pozitív visszajelzések. Köszönjük szépen.

S, hogy miért csináljuk? Nehéz pontosan megfogalmazni. - Ajándékozni valamennyien szeretünk. Szinte mindenkit boldogsággal tölt el, ha vendégeket fogadhat. Az intellektuális élmények közösségben való átélése is sokaknak jelent eksztatikus feltöltődést. Az alkotás, sőt a tanulás is a személyiség kiteljesedésének egy formája. A különféle izgalmak átélése is örök vágya az embernek. - Valamiképpen ezeknek az érzéseknek az ötvözetét jelenti számunkra egy-egy rendezvény létrehozása, lebonyolítása. Na, és pedagógusok vagyunk, tele vilájobbító szándékkal. Tehát a 100. után is tervezünk, tervezünk, tervezünk....

Oláh Gizella

Köszönjük!

Az elmúlt 17 évben sok örömteli feladatot adtunk magunknak, de nem sikerültek volna olyan jól, ha nincsenek segítők. Itt az alkalom, hogy megköszönjük mindenkinek, aki támogatt bennünket bármilyen téren. Hosszú lenne a lista... szerintünk mindenki tudja magáról, hogy rá is gondolunk. Köszönjük Toldi Balázs polgármester úrnak és a képviselő-testületnek pályázataink kedvező elbírálását. Külön köszönjük Petényi Roland hasznos tanácsait a TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00156 azonosító számú az „OMart Kulturális Műhely infrastrukturális és műszaki fejlesztése” című projekt lebonyolításához. E pályázat nagy előre lépés volt számunkra. Sikerült megfelelő audio-vizuális berendezéseket, székeket, új hangszereket és egyéb eszközöket vásárolnunk, amelyek megkönnyítik és emelik rendezvényeink körülményeinek színvonalát. Továbbra is szeretettel várunk minden érdeklődőt a következő 100 rendezvényünkre...

Barátsággal: Oláh Gizella és Molnár Albert (OMart Kulturális Műhely)

RENDEZVÉNYEINK

ELSŐ ÉV (3):

1. 2004. november 19. péntek - 17.30
Balogh Tamás (1.): Nemlétező dolgok
 (Valuska Lajos)
 K01.: Legkedvesebb mesehősöm

2. 2005. április 11. hétfő - 17.30
 „Rejtelmek, ha zengenek...”:
Zabhegyezők
 K02.: Molnár István Tamás fotói

K03.: Dévaványai gobelin-hímzések
 3. 2005. szeptember 16. péntek - 17.30
Skóciai élmények (Veres Antalné – Hüse Julianna)
 K04.: Veres Antalné kalocsai-hímzései

MÁSODIK ÉV (6):

4. 2006. február 3. péntek - 17.30
Hon-vágy: Szilágyi Ferenc (Oláh Gizella)
 K05.: Sinka Beáta bio-kollázsai

5. 2006. április 11. kedd - 18.00
Tűzmenedék – Költészet-nap
 K06.: B. Molnár Zsuzsa önarcképei

6. 2006. június 30. péntek - 18.00
Gondolatok a könyvről

7. 2006. augusztus 3. csütörtök - 18.00
A fecskék délre szállnak: Vermes Éva
 (Veszely Lajos)

8. 2006. szeptember 15. péntek - 18.00
Mácz István (Polányi Éva)
 K07.: Rávainé Farkas Éva festményei

9. 2006. december 3. vasárnap - 16.00
József Attila-est
 K08.: A tél szépségei gyermekrajzok

HARMADIK ÉV (5):

10. 2007. január 27. szombat - 16.00
Uhrin Pál és a népi festészete
 (Szonda István)
 K09.: Uhrin Pál színesceruza rajzai

11. 2007. március 16. péntek - 17.30
Álmodozók irkafirkája: Balogh Tamás (2.) (Kiss László)

12. 2007. április 12. csütörtök - 17.30
Zenés irodalmi vetélkedő gyerekeknek
 K10.: Polányi László festményei

13. 2007. június 29. péntek - 18.00
Nyárköszöntő hangverseny
 K11.: Balogné Takács Katalin kézimunkái

14. 2007. október 26. péntek - 17.45
Útérítő: Gergely Ágnes
 (Dr. Szilágyiné Németh Eszter)
 K12.: Kovásznai Klára és Nóra képei

NEGYEDIK ÉV (4):

15. 2008. március 21. péntek - 18.00
Meg is mosakodjál: Juhász Katalin
 – kötetbemutató, néprajzi előadás
 K13.: Juhos Sándor fotói

16. 2008. május 24. szombat - 18.00

„Álmokat üzve...”: a Tűzmenedék
 költésznapi verskoncertje

17. 2008. szeptember 26. péntek - 18.00
Carmina Danubiana a gyomaendrődi Református Templomban

18. 2008. november 14. péntek - 18.00
Határ Győző emlék-est: Dinnyés József
 (Hajdú László - Balázs Andrea)
 K14.: B. Molnár Zsuzsa festményei

ÖTÖDIK ÉV (5):

19. 2009. február 6. péntek - 18.00
Fréssylla: Valuska Sára (Polányi Éva)
 K15.: Novák Hanga grafikái

20. 2009. március 27. péntek - 18.00
Édesanyám nyelve:
Dr. Szilágyi Ferencné Németh Eszter

21. 2009. május 15. péntek - 18.00
Az elefánt és a repülő szőnyegek:
Fürj Katalin (Hajdú László)
 K16.: Beinschróth Mártonné gobelin-hímzései

22. 2009. augusztus 19. szerda - 18.30
Egymásba zárva: Vermes Éva
 (Veszely Lajos)
 K17.: Nagyné Veres Róza festményei

23. 2009. november 20. péntek - 18.00
Tollvonások: Bíró-Balogh Tamás (3.)
 (Darvasi Ferenc)
 K18.: Darvas Tibor fotói

HATODIK ÉV (5):

24. 2010. április 10. szombat - 18.00
Magyar Athenas: Szilágyi Ferenc
 (Tűzmenedék)
 K19.: Szakálos Magdolna festményei

25. 2010. június 2. szerda - 18.00
„KörKörös” - A Bárka irodalmi folyóirat bemutatkozója (Darvasi Ferenc, Elek Tibor, Hartay Csaba, Kiss László)

26. 2010. július 9. péntek - 18.00
Frianár: Valuska Sára (Polányi Éva)
 K20.: Kondor Nóra és Lövei Zsófia festményei

27. 2010. október 15. péntek - 18.00
Hőingadozás: Koloh Elek verseskötete
 (Farkas P József, Kovács (Lityu) András)
 K21.: Gyányi Réka ruha-fantáziái

28. 2010. november 26. péntek - 18.00
Kiszely Zoltán és Merényi Nicolette

HETEDIK ÉV (5):

29. 2011. január 22. szombat - 18.00
A magyar kultúra napja
 (Zeneiskola, Kamarakórus, Tűzmenedék)
 K22.: A művészeti iskola tanulói

30. 2011. április 8. péntek - 18.00
Kocsis Csaba - verskoncert
 K23.: Kocsis Csaba portréfotói

31. 2011. június 24. péntek - 18.00
Nyárköszöntő hangverseny
 K24.: Lukácsné Murányi Teréz festményei

32. 2011. július 28. csütörtök - 18.00
Dr. Szonda István: Az endrődi csizmadiák
 K25.: A szuszterek szerszámjai

33. 2011. október 8. szombat - 18.00
Bátki Fazekas Zoltán: Könnyecpek
 c. verseskötetének zenés bemutatója
 K26.: Veréb Judit kerámiai

NYOLCADIK ÉV (4):

34. 2012. január 20. péntek - 18.00

Regélő Fehér Táltos dobcsapat
 K27.: Valuska Lajos börmunkái

35. 2012. július 13. péntek - 18.00
 „Egy figura Gyomaendrődről” –
Beinschróth Károly
 K28. Iványi Szilvia kötött-horgolt kézimunkái
 K29.: Beinschróth Károly makettjei

36. 2012. október 26. pénteken - 18.00
7 éves a TŰZMENEDÉK
 K30.: Varjú Szabolcs fotói, festményei

37. 2012. november 23. péntek - 18.00
Magyar néptáncok Békés megyében
Mahovics Tamás előadói estje

KILENCEDIK ÉV (9):

38. 2013. január 26. szombat - 16.00
Endrődi tájszótár Dr. Szilágyi Ferencné Németh Eszter kötetbemutatója
 K31.: Kóra Judit Weöres Sándor-illusztrációi

39. 2013. április 17. szerda - 18.00
Költészet napi „Barátság-verskoncert”
a Hangraforgó és a Tűzmenedék együttes.
 K32.: Molnár István Tamás természetfotói

40. 2013. április 18. csütörtök - 18.00
Az OMart Szilágyi Ferenc emlékműsora
 K33.: Kocsis Csaba „Barbaricum” fotografikák

41. 2013. április 18. csütörtök - 19.00
A Komédiás Kör Határ Győző
 összeállítása

2013. április 18. csütörtök - 19.30
Dinnyés József verskoncertje Határ Győzőről

42. 2013. április 19. péntek - 16.45
A Hangraforgó együttes Weöres Sándor megzenésítése

K34.: Weöres Sándor-illusztrációk
 gyermekrajzpályázat

43. 2013. április 19. péntek - 19.00
Beszélgetés Gergely Ágnes Kossuth-
díjas költővel
 K35.: Kóra Judit Weöres Sándor-illusztrációi

44. 2013. április 20. szombat - 19.00
A Sebő együttes verskoncertje

45. 2013. június 7. péntek - 18.00
Bella Rózsa: Jézus Krisztus ábrázolások
a képzőművészetben
 K36.: Bella Rózsa rézkarcai

46. 2013. december 6. péntek - 18.00
Irodalmi emlékest Szilágyi Ferenc 85.
születésnapjára
 K37.: Kocsis Csaba fotografikái

TIZEDIK ÉV (6):

47. 2014. február 1. - 18.00
Juhász Erika „Hová száll a páva?” –
gondolatok a pávaverseny történetéből
 K38.: Tóthné Dénes Anikó modern folk-ruhái

48. 2014. április 11. - 18.00
A vésztoi Vejsze verseneklő együttes
„Szép értelme földi dolgainknak” c.
költésznapi estje
 K39.: Béres Hemmis Mária versillusztrációi

49. 2014. június 19. csütörtök - 18.00
Bula Teréz könyve Corini Margitról
Moderátor: H. Szabó Gyula, a Kriterion
Kiadó igazgatója
 K40.: Kolarovszki Zoltán festményei

50. 2014. augusztus 29. péntek - 18.00
„1. szomszédolás” Mezőberény hagyományos építésze Csete Gyula (muzeológus)

K41.: A Mezőberényi Díszítőművészeti Kör kiállítása

51. 2014. október 03., péntek – 18.00
„Betelt a föld hamissággal”
Pancza István könyveinek bemutatója

52. 2014. november 21., péntek. – 18.00
„Bánsági sokszínűség”
Czank Gábor atya előadása
K42.: Czank Gábor fotókiállítása

TIZENEGYEDIK ÉV (6):

53. 2015. január 23., péntek – 18.00
A magyar kultúra napja – Bíró-Balogh Tamás (4.) „Mint aki a sínek közé esett” kötetének bemutatója Beszélgetőtársa Darvasi Ferenc.

54. 2015. február 28. szombat – 16.00
Fiatalok a művészetek vonzásában
K43.: „A világ, amelyben élünk” Oláh Rita és Oláh Tamás fotókiállítása

55. 2015. április 10. péntek – 18.00
„Tudom tüzeid számát” - Költészet napi verskoncert a LIFE COALS együttesel

56. 2015. május 15. péntek – 18.00
„Egy romantikus zenei utazás”
Fenyő Gusztávval és Fazekas Erikával
K44.: Honti Antal festményei

57. 2015. július 10. péntek – 18.00
„2. szomszédolás” Dévaványa története
Hajdú József „vanyológus” előadása
K45.: Vig Hilda textilmunkái

58. 2015. november 21. szombat – 16.00
Darvasi Ferenc: Beszélgetések Mándy Ivánról - bemutatja Bíró-Balogh Tamás
K46.: Kocsis Csaba: Barbaricum

TIZENKETTEDIK ÉV (7):

59. 2016. január 8. péntek – 18.00
Nagy Zopán Kétségek – Kékény-kék kóculus kötetének bemutatója
Beszélgetőtársa Cs. Nagy Lajos.
K47.: Nagy Zopán fotói

60. 2016. január 23. szombat – 16.00
A magyar kultúra napja – Templomok lázadása - Dinnyés József és Rósz György

61. 2016. április 9., szombat – 16.00
A költészet napja – Bodroghalmi László
"Hellyel közel folyó Kánaán"
K48.: Kolozsvári Viktória festményei

62. 2016. május 15. vasárnap – 11.00
Gergely Ágnes: Viharkabát
Beszélgetőtársa: Oláh Gizella
– Versmondó: Polányi Éva
Közreműködött: Molnár Albert és a Tűzmenedék együttes

63. 2016. július 8., péntek – 18.00
Bíró-Balogh Tamás (5.): Az irodalom személyessége
Beszélgetőtársa Darvasi Ferenc.

64. 2016. augusztus 27., szombat – 17.00
Szokolay Zoltán 60. meglepetés születésnapja
Beszélgetőtársa Osváth Gábor.

65. 2016. november 25., péntek – 17.00
„3. szomszédolás” Mezőtúr
A csirkeitatótól a koronás vázáig
Pusztai Zsolt néprajzkutató fazekas előadása
K49.: Turi fazekasok kerámiai

TIZENHARMADIK ÉV (6):

66. 2017. január 27., péntek – 18.00
A magyar kultúra napja – Suttvomba zenekar

67. 2017. március 22., szombat – 16.00
Író-olvasó találkozó a 80 éves Fenákel Judittal
68. 2017. április 14., péntek – 18.00
A költészet napja – Körömvirág együttes
Berettyóújfaluból

69. 2017. július 27., csütörtök – 18.00
„4. szomszédolás” Körösladány a történész szemével - Kazinczy István, a helytörténeti gyűjtemény vezetője előadása
K50.: Szeiler Irén festményei

70. 2017. november 17., péntek – 18.00
GYOMA 300
Dr. Kovács Béla várostörténeti előadása

71. 2017. december 21., csütörtök – 18.00
Kerek esztendő
A Tűzmenedék együttes évbúcsúztató koncertje

TIZENNEGYEDIK ÉV (7):

72. 2018. január 19., péntek – 18.00
A magyar kultúra napja
Papp Lilla és Vozár Márton Krisztián dalszerzői estje

73. 2018. március 22. csütörtök – 18.00
Bíró-Balogh Tamás (6.)
Könyvvel üzenek néked (2016); Különbem magyar költő vagyok (2017)

74. 2018. április csütörtök – 18.00
Berzevici költészet nap

75. 2018. április 20. péntek – 18.00
Nagy Zopán: Füzet
K51.: Novák Éva - Ébredő kavicsok

76. 2018. szeptember 29., szombat – 17.00
Molnár Lajos: Arcok Csudaballáról
K52.: Lévai Katalin gyöngyékészerei

77. 2018. november 30. péntek – 18.00
„5. szomszédolás” Túrkeve történelméről
Kapás János Zsolt, a Finta Múzeum igazgatója előadása
K53.: Túrkevei amatőr alkotók

78. 2018. december 7. péntek – 18.00
"…magyar dal, te bűvös beszéd"
Szilágyi Ferenc 90

TIZENÖTÖDIK ÉV (6):

79. 2019. január 25., péntek – 18.00
A magyar kultúra napja
Hangraforgó - "Vannak vidékek legbelül"
K54.: Kóra Judit Kányádi illusztrációi

80. 2019. február 15. péntek – 18.00
"A szépség huligánja"- Ladányi Mihály 80.
Berzevici Zoltán és Fehér József

81. 2019. április 12., péntek – 18.00
A költészet napja - verskoncert
Strófa trió - Időmarasztaló
K55.: Oláh Tamás: Utolsó mentsvár (fotók)

82. 2019. május 16., csütörtök – 18.00
Kötetbemutató
Petrőczy Éva: Ida és Gyula

83. 2019. november 15., péntek – 18.00
Verskoncert
Járdasziget: Palackposta a járdaszigetről
K56.: Textilek dédanyaink szekrényéből

84. 2019. december 13., péntek – 18.00
Kötetbemutató
Kozma Szilárd: A táltos bolond

TIZENHATODIK ÉV (5):

85. 2020. január 24., péntek – 18.00

Az Endrőd-Gyomai futball történetéből
K57.: Helyi gyűjtők futball-relikviáiból

86. 2020. február 28., péntek – 18.00
A VÁROS KRÓNIKASA
Beszélgetés Babos Lászlóval megjelent kiadványairól

87. 2020. szeptember 5., szombat – 18.00
A REGÉLŐ FEHÉR TÁLTOS
hagyományörző dobcsapat
Az OMart Műhely nyitó rendezvénye az új helyen.

88. 2020. szeptember 18., péntek – 18.00
"Köszönjük, Magyarország!"
Beszélgetés Fehér József író, költő, újságíró, szerkesztővel

89. 2020. október 3., péntek – 18.00
Nagy Zopán: Felhő-regény
Kovács Sándor szaxofon
K58.: Novák Éva: Kővirágok

TIZENHEDEDIK ÉV (10):

90. 2021. február 27., szombat – 13.00
Kötetbemutató: Babos László: A gyomaendrődi abdarúgás krónikája 1905-2020
Online rendezvény

91. 2021. június 25., péntek – 18.00
Vozár Márton Krisztián zongoraestje
Közreműködik: Putnoki Napsugár
K59.: László Henriett festményei

92. 2021. július 14., szerda – 18.00
Dr. Ágoston Sándor szerzői estje
Közreműködik: Kádár Ferenc és Tóth István

93. 2021. augusztus 13., péntek – 18.00
Harangozó Imre, Szőke Péter "Arrul tudták, hun tart a világ" - kötetbemutató (A kis-sárréti karikásosor története)
Közreműködik: Mahovics Tamás és Kis Imre Tivadar

94. 2021. augusztus 28., szombat – 18.00
Pálmabor és kukacok - Egy orvos útja Ghánától Somogyig
Dr. Steve Boateng könyvbemutatója
K60.: Ghánai tárgyak kiállítása

95. 2021. szeptember 11., szombat – 18.00
A REGÉLŐ FEHÉR TÁLTOS
hagyományörző dobcsapat
Az OMart Műhely egy éves születésnapja az új helyen.

96. 2021. szeptember 18., szombat – 15.00
"Köszönjük, Magyarország!"
"VALLOMÁS" - Zenés irodalmi délután
Zöld Csaba Jászay-díjas színművésszel

97. 2021. október 16. szombat – 17.00
Placebo Jazz Band
"Nyugalom, a helyzet változatlan"
K61.: Kóra Judit rekesz-zománc ékszerai

98. 2021. október 29. péntek – 18.00
"Gyoma, Gyoma állomástól a csapóig"
Vendég Tóth Brigitta, a Mindegy Kulturális Társulás kommunációs vezetője, színésznője

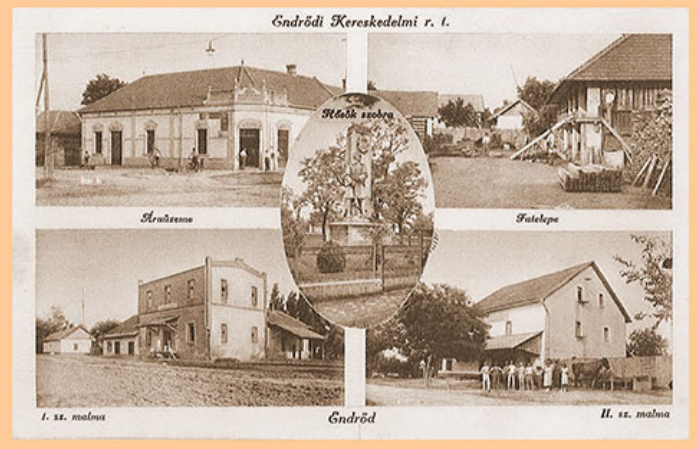
99. 2021. december 15. szerda – 17.00
Útban Segesvár felé - online kötetbemutató
Babos Lászlóval Molnár Albert beszélget.
K62.: Irodalmunk nagyjai fotók

TIZENNYOLCADIK ÉV (?):

100. 2022. február 26. szombat – 16.00
A 100. rendezvény - Az előző 99 tükrében
K63.: Vendégeink voltak - portréfotók

Fényképalbum

Endrőd 290 éves

Régi képeslapok

A Rózsahegyi Iskola hírei

Korcsolyázni voltunk

A már-már hagyománynak számító korcsolyázás programunk idén is megrendezésre került. A szokásos módon, jelentkezési sorrendben tudtak a gyerekek a programra feliratkozni. A busz hamar betelt, így február 15-én mintegy 50 fővel roboghattunk is a békéscsabai jégpályára. A gyerekek egy másfél órás önfelelt korcsolyázással tudtak kiszabadulni a hétköznapi mókuskerekéből. Bár sok esés volt, szerencsére mindenki épségben és jóleső fáradtsággal tért haza.

Itt a farsang, áll a bál!

Az alsó tagozatosok farsangi rendezvényével kezdődött el iskolánkban a tavaszváró programsorozat. A közös, tornatermi jelmezbemutatót, és játékokat ezúttal az osztályközösségek farsangi mulatsága váltotta fel. Egész délután tartott az osztályterekben a vigadalom. Sok tánc, zene, játék biztosította a vidám hangulatot, jó kedvet. Köszönjük a szülőknek a finomságokat, amivel hozzájárultak a farsangi programok sikeréhez.

Ásvány és hüllő kiállítás volt nálunk

Iskolánkban 2 napon keresztül az alsós és felsős osztályaink ásvány- és hüllőkiállítással egybekötött rendhagyó órákon vehettek részt. Nagyobb tanulóink sok új ismeretet szerezhettek a kiállításon megtekinthető és megfogható ásványok, kőzetek keletkezéséről, lelőhelyeiről illetve jellemzőiről. A kisebbeket elsősorban a hüllők megfigyelése kötötte le, megismerhették azok sajátosságait, életmódját és gondozásukat.

További információk, fotók:
www.rozsahegyiiskola.hu

Egészségről-betegségről

Közönséges boróka (*Juniperus communis*)

Az Egyenlítőtől az Arktiszig széles körben elterjedt, Európa-és Ázsia szerte ismert növény, a ciprusfélék családjába tartozó cserje.

Boróka

A Kárpát-medencében is megtalálható. A boróka igénytelen és jól alkalmazkodik a szélsőséges időjárási viszonyokhoz. Hazánkban az Alföld homokpusztáin találhatóunk rá.

A közönséges boróka népies nevei: gyalogfenyő, boravicska fenyő, borostyántüske, borsikafenyő és töviskés fenyő. A borókabogyó tartalmaz pektint, gyanít, cseranyagokat, juniperint, viaszt és illóolajokat. A növény friss átermésének magas a C-vitamin tartalma. Az értékes növényi hatóanyagot a közönséges boróka illóolaja tartalmazza, a többi borókafajta nem tartalmazza ezt a drogot.

A borókabogyóból készült tea hányinger csillapító, gyomorerősítő hatású, csökkenti a belekben a gázképződést és nyugtatja a bélnyálkahártyát; étvágyfokozó tulajdonságú és kedvező alkalmazása gyomorégés, savtúltengés kialakulásakor.

A boróka oldata oldja a vese-és a hólyagkövet, fertőtleníti a húgyutakat, fokozza a vesék szűrő működésén keresztül a vizelet kiválasztást és alkalmas gomba okozta genitális és húgyúti infekciók kezelésére. A borókabogyó teája nyák-és hurutoldó, köhögéscsillapító hatású, ezért alkalmazható asztma és hörghurut kezelésében. A borókabogyó főzet csökkenti az emelkedett húgysav-szintet, így köszvényes betegeknek is javasolt lehet fogyasztása.

A borókabogyó főzete oldja a menstruációs görcsöket, csökkenti a puffadásos panaszokat és a kismencedei pangást.

A borókabogyóból készült olaj külsőlegesen alkalmazva ajánlott ekcémás és

pikkelysömörös bőr ápolására, reumás ízületek kezelésére. A borókaolaj aromalámpába csepegtetve levegőtisztító és közérzetjavító hatású.

A borókafa száraz lepárlásakor keletkezett kátrány kenőcsök és gyógyszerzappanok alkotórészeként segít kezelni az ekcémás, pikkelysömörös bőrt és hajmosóként alkalmazva csökkenti a hajhullást.

A boróka elnevezése a kelta eredetű juniperus – fanyar, csipős - szóból ered, mely a borókabogyó ízére utal. Az ókori rómaiak a borókaikat fűszereztek vele, orvosaik vizelethajtóként alkalmazták a gyógyításban.

A XVII. században népszerű vizelethajtó volt, Nicolas Culpeper szerint:

„kiválóan fokozza a vizelettermelést... a boróka nagyon hathatós orvosság vízkór (pangásos szívelégtelenség) ellen, gyógyítja a betegséget.” Ezenkívül ajánlotta a borókat még köhögésre, légszomjra, tüdővészre (tuberkulózis)... menstruáció meggyorsítására írta fel... és ajánlotta nőknek a szülés gyors biztosítására. A középkorban a borókat még fejfájás, vese-és hólyagbetegségek és láz csillapítására is jónak tartották.

A középkori emberek azt gondolták, hogy a boróka füstje védelmet nyújt nemcsak az ártó hatásoktól, hanem a lepártól és a pestistől is. A II. Világháború idején francia betegápolók borókat égettek a kórtermekben a járványok kifüstölésére.

A XVII. században, Hollandiában készítették a borókából először párlatot, mely gin néven terjedt el. A gin szó a boróka holland nevéből (geniver) származik.

A boróka kellemesen aromás ízű forrázatának készítéséhez egy teáskanálnyi elmorzsolgalt borókabogyót tegyünk egy pohár forró vízbe és hagyjuk állni 10 percre, majd szűrjük le. Naponta 1-2 csészével igyunk, legfeljebb 6 héten keresztül.

A borókaolaj készítéséhez 40 gramm összetört, szárított borókabogyót tegyünk 2,5 dl olíva olajba. Hagyjuk állni meleg helyen 2-3 hétig, szűrjük le és öntsük tiszta üvegcsebe.

A boróka készítmények használata ellenjavallott 2 évesnél fiatalabb gyermekek, várandós és szoptató kismamák esetén. Nagyobb gyermekek és 65 évesnél idősebb felnőttek csak enyhébb készítményeket alkalmazzanak.

A boróka irritálhatja a vesét és az előírától eltérő, túlzott mértékű alkalmazása vesekárosodást is okozhat. A boróka készítmények használata ellenjavallott azoknál a betegeknél, akiknél vesekárosodás, vesedaganat-vagy fertőzés áll fenn. Szénanáthában szenvedők harmadánál a boróka készítmények allergiás tüneteket okozhatnak, ezért esetükben ellenjavallott alkalmazásuk.

A boróka készítmények túladagolásának tünetei: hasmenés, vesepanaszok, fehérje-vagy vérvezelés, gyors szívverés, emelkedett vérnyomás. Ha ezek közül bármelyik tünetet tapasztaljuk, azonnal hagyjuk abba a készítmény alkalmazását.

Forrás:

<https://drimmun.com-gyogyhatasa-juniperus-communis-dr-immun.com>

Michael Castleman: Gyógynövény enciklopédia

dr. Macsári Judit

Boróka és más fűszerek

HÍREK, ESEMÉNYEK A
KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Diákolimpia Megyei Úszóverseny

2022. február 2-án, Békéscsabán, az Árpád fürdő uszodájában került megrendezésre a Diákolimpia Megyei Úszóverseny, melyen szép számban vettek részt iskolánk tanulói. Erre a versenyre a körzeti úszóversenyen kvalifikáltak a legjobbjaink. Büszkeségre adnak okot a következő remek eredmények:

Varjú Zétény IV. korcsoport 100 m mellúszás 2. hely, lány III. korcsoport 4 x 50 m gyorsúszó váltó 2. hely: Varjú Zselyke, Mészáros Nelli, Nagy Lívია, Munkácsi Petra, fiú II. korcsoport 4 x 50 m gyorsúszó váltó 3. hely: Varjú Zente, Szúnyog Hunor, Csipai Csongor, Várkonyi Ádám

Szép Magyar Beszéd Verseny

Kazinczy zsűri

2022. február 9-én a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola Humán Munkaközössége rendezte meg a Kazinczyról elnevezett szépen beszélő, szépen olvasó verseny területi fordulóját. A versenyen a város általános iskolás tanulói vettek részt. A szabadon választott szöveg elmondása után a kötelező szöveget olvasták fel a versenyzők.

A zsűri döntése alapján a következő eredmények születtek:

5-6. osztály:

1. helyezett: Botos Lujza, Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola,
2. helyezett: Varga Zoltán, Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium,
3. helyezett: Kaszás Dávid, Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola, külön díjas és 4. helyezett Uhrin Léna, Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola,
5. helyezett: Újvári Eszter, Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola,
6. helyezett: Balázs Bence, Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola.

A 7-8. korosztályból:

1. helyezett: Varsányi Misell Amira, Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola,
2. helyezett: Horváth Nikolett, Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola:
3. helyezett: Kabai Rebeka Léna, Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium,
4. helyezett és külön díjas: Kővágó Dominika, Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola,
5. helyezett: Puska Hanna, Gyomaendrődi Kis Bálint Általános

Varsányi Misell első helyezett

Iskola,

6. helyezett: Csaba Fruzsina, Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola.

Az országos versenyre az első helyezett - Varsányi Misell Amira jutott tovább, felkészítője: Hunya Jolán tanárnő.

Gratulálunk a versenyzőknek, felkészítőknak!

Bálint-Valentin Napi Kavalkád a felső tagozaton

Ebben a tanévben rendeztük meg a XIX. Bálint-Valentin Napi Kavalkádot. A jeles nap jelmondata volt: „Együtt a legjobbi!” Az események forgatógáiban mindannyian húek maradtunk a mottonkhoz. Két év után újból választhatnak a tanulók maguk közül

Kavalkád

diákigazgatót és diákigazgató-helyettest. Négy felsős osztályból indultak jelöltek a pozícióért:

- 8.a osztályból Kiszely Kitti és Varjú Zétény
- 8.b osztályból Csaba Fruzsina és Ökrös Nóra
- 7.a osztályból Velő Boglárka és Puska Hanna
- 7.b osztályból Mahovics Álmos és Dávid András

A versengést végül a 7.a osztály jelöltjei nyerték. Velő Boglárka diákigazgató, Puska Hanna pedig diákigazgató-helyettes lehetett egy napig. Csütörtökön délután végigjárták az osztálytermet és zsúrizták a dekorációkat. Ígéreteiket már pénteken elkezdték megvalósítani, hiszen a szünetekben zenét választhattak a diákok, illetve az órák 40 percesek a szünetek pedig 20 percesek voltak. A kosárra dobó bajnokság is kezdetét vette.

A nap folyamán az osztályok egy kvízfeladatsort tölthettek ki, illetve keresgették „A tanár is volt diák” című tablón a nevelők gyermekkori képeit.

A három feladatból álló versenyt az 5-6. évfolyamon a 6.a, a 7-8. évfolyamon pedig a 7.b osztály nyerte meg. Jutalmuk egy-egy üdítőcsomag, oklevél és labda volt. A többi osztály is oklevelet és labdát kapott a feladatok elvégzéséért.

14 óraker a diákvezetők és Marcsika néni is értékelték a napot. Mindenki úgy látta, hogy egy jó hangulatú, tartalmas napot tudhatunk magunk mögött. Ezután a diákvezetők visszaadták a hatalmat Marcsika néninek. A kampányoló osztályok közül a győztes, a 7.a osztály egy tortát kapott jutalomként az egész napos munkájukért.

XVI. Iciri-piciri versenyek

Nagy örömünkre szolgált, hogy 2 év kihagyás után újból megtarthatuk az Iciri-piciri rajz-és mesemondó versenyt a város nagycsoportos óvodásai részére.

Február 22-én délután került sor a **rajzverseny** díjátadó ünnepségére iskolánk Hősök úti épületében. A város óvodáiból 25 színpompás alkotás érkezett. Valamennyi gyermek emléklapot és ajándékban részesült.

Helyezettek lettek:

- I. hely-Balázs Roland Ákos (Százszorszép óvoda)
- II. hely-Szabó Annabella (Vásártéri óvoda)
- III. hely-Dobák Dorottya (Vásártéri óvoda)

Különdíjas: Czeglédi Sára (Selyem úti óvoda)
Putnoki Székely (Vásártéri óvoda)

A délutánt az iciri-piciri **mesemondók** tették még varázslatosabbá. Tíz mesemondó csemete kápráztatta el a hallgatóságot a Kerekerdő meseteremben. Az eredményhirdetés, ajándékozás itt sem maradt el, bár nagy fejtörést okozott a helyezések meghozatala.

Helyezettek lettek:

- I. hely-Nyúzó Fanni (Százszorszép óvoda)
- II. hely-Kis Vivien (Százszorszép óvoda)
- III. hely-Varju Vajk (Selyem úti óvoda)

Különdíjas: Harkai Annamária (Csemetekert óvoda)
Mertz Maja (Százszorszép óvoda)

Iciri-piciri versenyen

A Határ Győző Városi Könyvtárban történt

Negyven éve együtt Gyoma és Endrőd – Az egyesülés körülményei.

A könyvtár adott otthont annak a beszélgetéssorozatnak, amelyben Babos László irányításával az egyesülés időszakának néhány akkori, vezető szerepet ellátó személye idézte fel a két község: Gyoma és Endrőd egyesülésének történetét. A negyven év összegzésére, felidézésére természetesen kevés ennyi idő, koncentráltan az 1980-1985 év közötti időszakról esett szó. Gyomaendrőd létrejöttének, történetének megismeréséhez hiánypótló program volt. A beszélgetésről tv felvétel készült, amelyet később majd láthatnak a helyi tv műsorában, és egy kiadvány is megjelenik ebből az anyagból. A tények és az akkori körülmények megismerésében segítségére voltak: Fülöp Imréné, Gellai Józsefné, Szilágyi Imre, Jenei Bálint, Hunya Miklós és Gonda Károly, akiknek emléklapot és könyvajándékot adott át Toldi Balázs polgármester, aki a programot is bemutatta. Horváth Nikolett a Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola tanulója olvasta fel a beszélgetés bevezetőjét.

Toldi Balázs polgármester

A könyvtárban beszélgettek a 80-as évekről

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Fiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*
(Juhász Gyula)

BOHRÁT LÁSZLÓ volt gyomaendrői lakos, életének 69. esztendejében az Égi hazába költözött.

SZAKÁLOS TIBOR VINCE volt gyomaendrői lakos, életének 86. esztendejében megtért Teremtőjéhez.

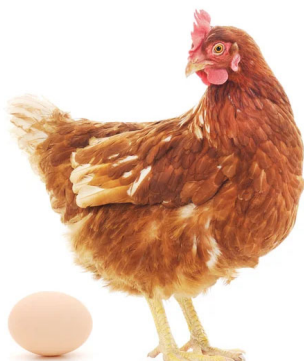
TÍMÁR LAJOSNÉ szül.: **SAJTOS ANNA** 83 éves korában az Égi hazába költözött.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermek-parcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

BARNA TOJÓTYÚK

650 FT/db egyéves, jól tojó, 15 db-tól ingyen szállítással megrendelhető.

Tel.: 30/8602627

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.

- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!**
- **kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!**

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.:

(66) 386-909

Hítellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Tisztelt vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim:

- őszi műtrágyák, őszi virághagymák, virágföldek, lemosóvegyeszerk, permetezők
- zománcos kályhacsövek, kályhák, zománcozott üstök, üstházak, gáz-égők
- műanyagbordók, műanyag kannák, demizsonok, befőzéshez üvegek, tartósítószerk
- takarófoliák, zsákok, műanyag rekeszek, vödörök, létrák
- munkavédelmi bakancsok, védőkesztyűk, munkaruhák, gumicsizmák
- ajtózárok, lakatok, szögek, csavarok, elektromos kéziszerszámok
- kutya-macska eledelek, rágcsló ritók, riasztók, csapdák

Várom kedves vásárlóimat!

Boldog új évet kívánunk!

AGRO ÁRUHÁZ

